

<div></div>
עץ משפט
גזר מצוה
<p>יח א מיי פ"ג מה' מעילה הלכה א':</p> <p>יב ב מיי שם הלכה ג: ג [מיי שם הל' אן]:</p>
 ‏
מוסף רש"י

כל שהיתה לה שעת היתר לכהנים אין מועילין בה. דלאו קדשי ה' הם, ואע"ג דהשתא אין לה שעת היתר (מנחות כב.). שנשחטה חורץ לזמנה כו'. על מנת לאוכלה מן לזמנה או מן מקומה (שם).

 ‏
רבינו גרשום

קאמער, דאי בעולה פשטא מאי למימרא: ועוד. סיפא נמי דירקא דבחסות מיירי דקמני לן דמה הו"ה לפיגול דאע"פ שחזור וזרקו מועילין בו, אי אמת בשלמא בחסות. מיירי סיפא שפיר אלא אי אמרת בעולה כו': סיפא ודאי. לן דמה כו' מסייע לרב גידל דמיירי לאחר זריקה בהראי: רישא מאי. לימא נמי הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה רישא: וסיפא ודאי מי מסייע ליה. לעולם אימא דלא מסייע ליה דלא דמי לן דמה למחשבת פיגול. ואמאי לא דמי: ומאי שנא. ביה מאי שניו יש בין פיסול לן ובין פיסול פיגול: ודאי לא דמי. דאימא לן הלנה דקא עביד אסורא בידיה שהיה לו לזרוק וחלינו היינו דעביד בפיסול בידיה הילכך קנסתין ליה דלא מהני ליה זריקה לאפקוי מדי מעילה אלא מועילין בו כי לאחר זריקה: אבל מחשבת פיגול דלא עביד מעשה ביידיה. אטאי קתני סיפא. וההיא הפיגול בקדשים קלים אין מועילין בו באימורי' אפילו לאחר זריקה ולא קדשי ה' הוא: לפיגול ברישא ולחני לפני זריקה מועילין בו לאחר זריקה אין מועילין בו אלא מודא פליג הכי בהרוא ברישא אלא בספא נימא בדאע"ג דזרק מיירי רישא דמועילין בו ומסייע לרב גידל: ההיא ודאי. סיפא בקדשים קלים אין מועילין בו ודאי מסייע ליה לרב גידל דאיהו נמי הכי קאמר ואינו מבאי לדיד מעילה האימורים בקדשים קלים לימא הואיל ומסייע ליה סיפא ודאי כדאמרן ומסייע ליה נמי רישא: ודאי לא מסייע ליה רישא דבלא זרק קא מיירי כדאמרן וההיא קלים כו' לפיגול ברישא אין הכי נמי דמצי לפלוג ברישא אלא משום הכי תנא סיפא בקדשים קלים אין מועילין אין הכי נמי דמצי לפלוג ברישא אלא משום הכי תנא סיפא בקדשים קלים אין מועילין

ד:

בחסות יח והוא זריקה וקמ"ל דאע"ג דנעשית השחיטה בהכשר ולא פיגל עד שעת קבלה מ"מ מועילין יט לאפקוי ממאן דלאמר לקמן (דף ה.) הימר שחיטה שנינו: **הפיגול** בקדשי קדשים מועילין בו יט בו'. לאו זריק ומסייע ליה דזריקת פיגול אינו מוציא

לא דלא זרק. ואי"ט אס כן מאי איריא יט פיגול אפילו לא פיגול נמי וי"ל דדוקא פיגול אכל לא פיגול אין מועילין כיון דאיכא היתר זריקה או היתר שחיטה יט ולא בעינא היתר אכילה להוציא מידי מעילה ו הא קתני סיפא בקדשים קלים אין מועילין זו יט והא סייעמא לרב גידל מהא דקאמר דזריקת פיגול אינו מציא לידי מעילה בקדשים קלים דהא ודאי מיירי בזרק דאי בלא זרק מאי איריא ו פיגול אפילו לא פיגול נמי ועוד מדלא מפליג בין זרק ללא זרק ולפלוג ברישא ולימני לפני זריקה מועילין זו ו' כלומר ודאי דרישא מיירי בזרק והוא סייעמא לרב גידל מהוצאת מעילה בקדשי קדשים דאי בלא זרק דוקא מאי איריא דמפליג לא לקדשי קדשים לקדשים קלים לפיגול בקדשים קדשים עצמן וקאמר ההוא ודאי מסייע ליה פ"י סיפא ודאי היא סיוע לרב גידל דזריקת פיגול אינו מציא לידי מעילה בקדשים קלים דעל כרחק מיירי יט בסיפא בזרק לימא הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה נמי רישא דאינו מוציא מדי מעילה יט בקדשי קדשים ודחי קדשים קלים פסיקא ליה כו' כלומר בעולם מיירי רישא בלא זרק דוקא והא דלא מפליג בין זרק ללא זרק בקדשי קדשים עצמן משום דיש קדשי קדשים דלא פסיקא ליה לנימני דלאחר זריקה אין מועילין כגון בעולה יח ו הא אפילו יומא לרב גידל וגם מילמא

פסיקא קתני טפי דבקדשים קלים אין מועילין בין לאחר זריקה בין קודם זריקה אכל הא דלא פסיק ליה ו' דלא היו אלא לאחר זריקה הא דאין מועילין אלאמא משמע במסקנא דאיכא סיוע לרב גידל מהא דקאמר דזריקת פיגול אין מציאה לידי מעילה בקדשים קלים אכל מהא דאין מוציא מידי מעילה בקדשי קדשים ליכא סיוע וקשה מאי שנא והא חד טעמא הוא משום דהוי זריקה לענין פיגול ואומר מורי ה"ר פרץ ש' דשנא ושנא דלגבי הוצאת מעילה בקדשי קדשים בעינן ראי' לאכילה חדס הילכך מדאקבעה רחמנא בפיגול אע"ג דבעי' כהרצאת כשר כך הרצאת פסול כלומר שהיא מרואה לנכול בהיתר ממנו יטו' דחשבה רחמנא זריקת פיגול להיות בכלל הרצאת אכילה ואי"כ דין הוא נמי גבי קדשי קדשים שמוציא מידי מעילה אכל וט בקדשים קלים שמהא חשובה הזריקה להיות חלק גבוה מזכור לא מזינו שמהא חשובה לענין זה: כן אחותי ראה מה אתה שואא"ני אבאבר בו'. כלומר למחר שנינו נהיה עסוקים בהלכה משאילני כדי לזכר

הדבר וראה לדקדק בדבר כדי שנשא ונתן זה למחר:
היתר שחיטה שנינו. שמיד שנעשית השחיטה בהכשר אין מועילין או היתר זריקה דבעינן שהיא ראי' לזריקה קודם שלא מידי מעילה כגון שנתקבל הדם בהכשר ואם מאמר בשלמא אי אמרת היתר אכילה ויש לומר דקודם

אלא אי אמרת היתר זריקה מאי היתר לכהנים איכא ויש לומר דקודם ואם תאמר אס כן ליבעי אי הלכה כרבי שמעון אי כרבנן דפליגי בהא וכי מימא אין הכי נמי מיבעי ליה יט כו' זה אינו דאס כן מאי מייתי מהני דלקמן דהיתר זריקה שנינו לימא ר"ש הוא ועוד דמייתי נמי לקמן מרבי שמעון

ועוד. מסיפא נמי דיקא ו' דקתני לן דמה והוא הדין לפיגול אע"פ שחזר וזרקו מועילין זו דאין מוציא מידי מעילה: אי אמרים בשלמא **בחסותא**. ו' להכי דייקתין דה"ה לפיגול שאס פיגול זו אע"פ שחזר וזרקו מועילין זו: אלא אי אמרם בעולה **לריא** **למימר**. דמועילין בה הא כולה לגבוה

היא אלא ש"מ בחסותא מיירי וה"ה לרישא: **סיפא ודאי מסייע ליה**. לן דמה כו' דמיירי לאחר זריקה בזהדא ודייקתין ה"ה דפיגול⁽¹⁾ דזריקה אינו מוציא מידי מעילה ו' **נימא הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה רישא**. דנימא נמי בחסותא מיירי וקאמר לעולם מועילין זו דמשמע אע"ג דזרק: וקא פריך ומסיפא נמי מי פשיטא ו' ליה דמסייע ליה דילמא לעולם אימא לך דלא מסייע ליה דאמרתין דלא דמי לן דמה למחשבת פיגול: ו'ומהדר ליה אמאי לא דמי ומאי שנא כלומר מה הפרש יש בין פסול לן לפסול פיגול: וא"ל ודאי לא דמי דהואיל לא פלוג דקדשי קלים אין מועילין בו לפולוג ברישא וליתני לפני זריקה מועילין בו לאחר זריקה אין מועילין בו ההוא ודאי מסייע ליה לימא הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה נמי רישא זקדשים קלים פסיקא ליה הכא לא פסיקא ליה: ⁽²⁾כלל אמר רבי יהושע יכל שהיתה לה שעת היתר לכהנים אין מועילין בה וכל שלא היתה לה שעת היתר לכהנים מועילין בה איזוהי שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנשבמאת ושיצאת ואיזוהי שלא היתה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לתמנה וחוי' במקומה ושקבלו פסולין וזרקו אות דמה: אמר ליה בר קפרא גלבר ⁽³⁾ודקת בן אחותי ראה מה אתה שואלני למחר בבית המדרש היתר שחיטה שנינו או

ועוד. מסיפא נמי דיקא ו' דקתני לן דמה והוא הדין לפיגול אע"פ שחזר וזרקו מועילין זו דאין מוציא מידי מעילה: אי אמרים בשלמא **בחסותא**. ו' להכי דייקתין דה"ה לפיגול שאס פיגול זו אע"פ שחזר וזרקו מועילין זו: אלא אי אמרם בעולה **לריא** **למימר**. דמועילין בה הא כולה לגבוה היא אלא ש"מ בחסותא מיירי וה"ה לרישא: **סיפא ודאי מסייע ליה**. לן דמה כו' דמיירי לאחר זריקה בזהדא ודייקתין ה"ה דפיגול⁽¹⁾ דזריקה אינו מוציא מידי מעילה ו' **נימא הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה רישא**. דנימא נמי בחסותא מיירי וקאמר לעולם מועילין זו דמשמע אע"ג דזרק: וקא פריך ומסיפא נמי מי פשיטא ו' ליה דמסייע ליה דילמא לעולם אימא לך דלא מסייע ליה דאמרתין דלא דמי לן דמה למחשבת פיגול: ו'ומהדר ליה אמאי לא דמי ומאי שנא כלומר מה הפרש יש בין פסול לן לפסול פיגול: וא"ל ודאי לא דמי דהואיל לא פלוג דקדשי קלים אין מועילין בו לפולוג ברישא וליתני לפני זריקה מועילין בו לאחר זריקה אין מועילין בו ההוא ודאי מסייע ליה לימא הואיל ומסייע ליה סיפא מסייע ליה נמי רישא זקדשים קלים פסיקא ליה הכא לא פסיקא ליה: ⁽²⁾כלל אמר רבי יהושע יכל שהיתה לה שעת היתר לכהנים אין מועילין בה וכל שלא היתה לה שעת היתר לכהנים מועילין בה איזוהי שהיתה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנשבמאת ושיצאת ואיזוהי שלא היתה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לתמנה וחוי' במקומה ושקבלו פסולין וזרקו אות דמה: אמר ליה בר קפרא גלבר ⁽³⁾ודקת בן אחותי ראה מה אתה שואלני למחר בבית המדרש היתר שחיטה שנינו או

זו לאחר זריקה אין מועילין זו. אלא מדלא פליג הכי ברישא אלא בסיפא לימא יט דבאע"ג דזריק מיירי רישא דמועילין זו ו' וסיפא מסייעא לרב גידל: **ההוא ודאי**. סיפא קתני בקדשים קלים אין מועילין: ו' **מסייעא**. לרב גידל דליהו נמי הכי קאמר ואינו מציא לידי מעילה בקדשים קלים: **נימא הואיל ומסייעא ליה סיפא**. כדאמרן דודאי מסייעא ליה ו' **נימא נמי רישא דבאע"ג** דזרק מיירי: **א"ל רישא ודאי לא פסייע ליה**. דרישא מיירי בדלא זרק כדאמרן והא דדייקת אכל זרק מאי ה"ג דאין מועילין אמאי קתני סיפא כו' לפיגול ברישא אין ה"ג דמצי לפלוגי ברישא אלא משום הכי תנא סיפא בקדשים קלים אין מועילין זו והואיל ופסיקא ליה למלתא דרבן לפני זריקה ובין לאחר זריקה אין מועילין זו באימורין הואיל וזריקת פיגול היא משה' חציבה ליה טפי מההיא הפלגה דרישא דלא פסיקא ליה מילמא הואיל דלפני זריקה מועילין זו ולאחר זריקה אין מועילין זו כדדייק ו' **בברישא** הילכך לא תני לה ולעולם לא מסייע ליה לרב גידל: **ראה מה אסא שואלני**. יט שאל לו הא דקתני במתני' שעת היתר יט שחיטה שנינו דכיון שנשחטה כמקנה בלא פסול היינו שעת היתר ואע"ג דשזב נפסלה יצאת מידי מעילה:

אז **שחטה** והיתר זריקה למאן דאית ליה היתר אכילה שנינו דאי אמרת דוקא פיגול מועילין בה אבל לא פיגול מועילין בה כיון דאיכא היתר זריקה או היתר שחיטה אי"כ היינו כרב גידל דאית ליה זריקת פיגול אינה מוציאה מידי (פיגול) [מעילה] בקדשי קדשים וה"ה היתר זריקה או היתר שחיטה שהיא בזריקה למאן דאית ליה היתר שחיטה שנינו או היתר זריקה שנינו ואנו באין לדחות דבריו ונ"ל כי יש לתרץ כי (מפי' דבעי') [אמאי דחזין] לעיל בסמוך דלעולם איירי בלא זריקה וקמ"ל אע"ג שנעשית השחיטה בהכשר ולא פיגל עד שעת קבלה מועילין בו לאפקוי ממאי' לקמן היתר שחיטה שנינו: יט בו והוי סייעמא: ו' איירא פיגל אפילו לא פיגל: פלא בין קדשי אוח' ל' נמחק: כס מיירי סיפא בזרק אות ב' נמחק: כס מעילה דרישא נמי איירא בזרק דאי בלא זרק לפיגול ולחני ברישא כדפ"ה: קח בעולה אפילו חיבת אוח נמחק: פס' ממנו אלמא דחשבה: פס' אבל לענין להביאי לידי מעילה בקדשים: פס' ליה כן זה חיבת כו' נמחק:

מסורת הש"ם

א) או דילמא סיפא ודאי מסייע ליה רישא לא וסיפא מי פשיטא דמסייע ליה ומ"ש כו' ז"ק בשם ס"י, ו' רשיק מ"י, א) י"א רישא נמי לא, ד) מנחות קכ., ו' [י"ל פדא וי"כ חוס' תמורה י' ד"ה איממך, ו) בפיגול ז"ק, ו) הרי"ג ז"ק, ח) ג"א דלא כרי"ג וכן גר' ה"ק, ו' ב' באימורים ז"ק, ו) ומסייע לרב ז"ק, ו) מרישא קכ., ו' [י"ל פדא וי"כ חוס' תמורה י' ד"ה איממך, ו) בפיגול ז"ק, ו) הרי"ג ז"ק, ח) ג"א דלא כרי"ג וכן גר' ה"ק, ו' ב' באימורים ז"ק, ו) ומסייע לרב ז"ק, ו) מרישא קכ., ו' [י"ל פדא וי"כ חוס' תמורה י' ד"ה איממך, ו) בפיגול ז"ק, ו) הרי"ג ז"ק, ח) ג"א דלא כרי"ג וכן גר' ה"ק, ו' ב' באימורים ז"ק, ו) ומסייע לרב ז"ק, ו) מרישא קכש כו' ז"ק.

 ‏
הגהות הב"ה

א) גב' סיפא ודאי מסייע ליה רישא לא מ"ש. י"ב כ' תמנה והכי סיפא נמי לא ודאי מקייע ליה כמו שפשי"י ע"ש: ו' (ב) רש"י ד"ה אי אמרת בשלמא כחטאת מיירי צריכא למימר להכי: א) ד"ה סיפא וכו' מעילה ה"ד ואח"כ מ"ה רישא נמי נימא הואיל: ו' (ו) ד"ה ה"ג וכו' פיגול מוציאה מקדי מעילה והיינו דלא כו' גידל: ו' (פ) ד"ה יומא וכו' מסייע ליה מסייע נמי וכו' מיירי ה"ד ואח"כ מ"ה רישא יומא וחיבת א"ל נמחק:

 ‏
שיטה מקובצת

פ' ורישא וסיפא ודאי מסייע ליה א"ל ומ"ש א"ל הלנה. על חיבת ורישא לא נרשם עליהם קו למעלה ולהורדת כי לפ"ד ראו למחקר: פ' מהשבה דלא קא: פ' לא בר פדא. ע' תוס' תמורה (קפ"י ע"ה): פ' זריקא דבחסות איירי דקתני: פ' בחסות צריכא למימר להכי: ו' חיבת ליה נמחק: פ' והיינו דלא כרב: פ' בו באימורין אפילו חיבת כלומר ל"ש: פ' לימא דאע"ג דזריק מיירי וריקת דלאו קדשי ה' הוא: פ' לפיגול ברישא ולחני לפני זריקה מועילין בו לאחר זריקה אין מועילין בו אלא מודא פליג הכי בהרוא ברישא אלא בספא נימא בדאע"ג דזרק מיירי רישא דמועילין בו ומסייע לרב גידל: ההיא ודאי. סיפא בקדשים קלים אין מועילין בו ודאי מסייע ליה לרב גידל דאיהו נמי הכי קאמר ואינו מבאי לדיד מעילה האימורים בקדשים קלים לימא הואיל ומסייע ליה סיפא ודאי כדאמרן ומסייע ליה נמי רישא: ודאי לא מסייע ליה רישא דבלא זרק קא מיירי כדאמרן וההיא קלים כו' לפיגול ברישא אין הכי נמי דמצי לפלוג ברישא אלא משום הכי תנא סיפא בקדשים קלים אין מועילין אין הכי נמי דמצי לפלוג ברישא אלא משום הכי תנא סיפא בקדשים קלים אין מועילין

הני תרין מכל הני דרישא והלא בכלוהו דתנא מועילין בה לן הוה בהו שעת היתר לכהנים היינו טעמא משום דהני